

Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29109>

Özet

Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği, 2012 yılında Mehtap Aydın Uygun tarafından geliştirilmiş bir psikolojik ölçme aracıdır. Bu ölçek, piyano dersi alan bireylerin **öğrenme yaklaşımları** değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Özellikle, öğrencilerin **derin öğrenme** ve **yüzeysel öğrenme yaklaşımları**, bunların altında yatan **güdü** ve **strateji** bileşenleriyle birlikte ortaya koymaktadır. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı **geçerlik** ve **güvenirlilik** analizlerini içerir, bu da aracın psikometrik açıdan sağlam ve güvenilir güvence altına alınmıştır. 5'li **Likert ölçeği** formatında hazırlanan bu araç, piyano eğitimi alanındaki öğrenci yaklaşımlarını anlamak ve pedagojik uygulamaları geliştirmek için değerli bir kaynak sunar.

Anahtar Kelimeler

Piyano dersi, öğrenme yaklaşımları, derin öğrenme, yüzeysel öğrenme, güdü, strateji, Likert ölçeği, psikometrik özellikler, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Mehtap Aydın Uygun

Amaç

Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği'nin temel **amacı**, piyano dersi alan öğrencilerin benimsediği farklı **öğrenme yaklaşımları** sistematik bir şekilde tanımlamak ve ölçmektir. Bu ölçek sayesinde, öğrencilerin öğrenme materyaline nasıl yaklaşımları, daha derinlemesine ve anlamlı bir kavrayışa mı yöneldikleri yoksa daha yüzeysel, ezberci bir öğrenme tarzına mı tercih ettikleri hakkında detaylı bilgi edinilir.

Ölçek, öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki **güdüsel** ve **stratejik** bileşenlerini ayrı ayrı değerlendirerek, eğitimcilerle öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik daha kişiselleştirilmiş öğretim stratejileri geliştirme ve geri bildirim sağlama konusunda önemli veriler sunar. Bu da piyano eğitiminin etkinliğini artırma potansiyeli taşımaktadır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü **yapı**, eğitim psikolojisinde yaygın olarak kabul gören öğrenme yaklaşımları teorisine dayanmaktadır. Bu teoriye göre, öğrenciler öğrenme materyaline iki temel yaklaşımla yaklaşabilirler: **derin öğrenme yaklaşımı** ve yüzeysel öğrenme yaklaşımı. Her iki yaklaşım da kendi içinde bir **güdü** (öğrenme amacı) ve bir **strateji** (öğrenme yöntemi) bileşenine sahiptir. Bu çerçevede, ölçek dört ana alt boyutu ölçmektedir:

Derin GÜDÜ: Öğrenilen bilginin derinlemesine anlaşılması, kişisel anlam çıkarılması ve farklı bağlamlarla ilişkilendirilmesi arzusunu ifade eder.

Derin Strateji: Derin güdüye ulaşmak için kullanılan analitik düşünme, eleştirel değerlendirme, sentezleme ve problem çözme gibi bilişsel süreçleri kapsar.

Yüzey GÜDÜ: Genellikle sınavlar geçme, ödevleri tamamlama veya not alma gibi dikkatli hedeflere odaklanan, öğrenilen materyalin yüzeysel olarak kavranması amaçlayan güdüdür.

Yüzey Stratejisi: Yüzey güdüye hizmet eden ezberleme, tekrarlama ve bilgiyi olduğu gibi kabul etme gibi bilişsel stratejileri içerir.

Bu dört alt boyut, öğrencilerin piyano dersine yönelik farklı motivasyonları ve kullandıkları öğrenme tekniklerini detaylı bir şekilde analiz etmeye olanak tanır.

Geçerlik

Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği'nin **geçerlik** çalışmaları, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü doğrulamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, ölçeğin **yapı geçerli**ğine odaklanılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin alt boyutlarına ait **faktör yükleri** rapor edilmiştir. Bu yükler, her bir maddenin ilgili olduğu alt boyutu ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir: derin güdü için 0.598-0.729, derin strateji için 0.533-0.761, yüzey güdüsü için 0.611-0.774 ve yüzey stratejisi için 0.612-0.779 aralığında değerler almıştır. Bu değerler, alt boyutların güçlü ve tutarlı bir yapı sergilediğini, dolayısıyla ölçeğin piyano derslerine ilişkin öğrenme yaklaşımlarını güvenilir bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** analizleri, iç tutarlılık yöntemiyle, yani **Cronbach's alpha** katsayıları kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen değerler, ölçeğin alt boyutlarının yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Rapor edilen güvenilirlik katsayıları şöyledir:

Derin GÜDÜ için Cronbach's Alpha: 0.84

Derin Strateji için Cronbach's Alpha: 0.91

Yüzey GÜDÜ için Cronbach's Alpha: 0.90

Yüzey Stratejisi için Cronbach's Alpha: 0.84

Bu katsayılar, genellikle kabul edilen 0.70 eşik değerinin oldukça üzerinde olup, ölçeğin farklı alt boyutlarındaki maddelerin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçekten elde edilen puanların güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme olasılığını yüksek olduğunu işaret eder.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme sürecinde, teorik olarak belirlenen öğrenme yaklaşımları modelinin ampirik olarak doğrulanması amacıyla **faktör analizi** kullanılmıştır. Bu istatistiksel yöntem, ölçek maddeleri arasındaki ilişkileri inceleyerek, bu ilişkilerin altında yatan gizil yapılar (faktörleri) belirlemeye yardımcı olmuştur. Analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen dört faktörlü yapısını (derin güdü, derin strateji, yüzey güdü ve yüzey stratejisi) desteklemiştir.

Faktör analizinden elde edilen faktör yükleri, her bir ölçek maddesinin hangi alt boyuta ait olduğunu ve o alt boyutu ne kadar güçlü temsil ettiğini göstermiştir. Bu yüklerin tutarlı ve anlamlı değerlerde olması, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyerek, piyano dersine ilişkin öğrenme yaklaşımlarının dört farklı ancak ilişkili boyutta ele alınması uygun olduğunu doğrulamıştır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği. Bu ölçek, piyano derslerinde öğrencilerin **öğrenme yaklaşımlarını** değerlendirmek üzere özel olarak geliştirilmiştir.

Format: 5'li **Likert Ölçeği**. Katılımcılar, her bir maddeye ne kadar katıldıklarını 1 (asla) ile 5 (her zaman) arasında değişen bir derecelendirme ile belirtirler. Ölçek puanlama aralıkları: 1.00-1.79="asla", 4.20-5.00="her zaman" şeklinde belirlenmiştir.

Mevcut Dil: Türkçe. Ölçek, Türkiye'deki piyano eğitimi bağlamına uygun olarak Türkçe olarak hazırlanmıştır.

Popülasyon Grubu: Piyano dersi alan öğrenciler. Hedef kitle, piyano eğitimi almakta olan herhangi bir düzeydeki öğrenci olabilir.

Yaş Grubu: Genellikle üniversite düzeyindeki müzik öğrencileri veya ileri düzey piyano öğrenenler. Ölçeğin tasarımı, teorik olarak daha genç ileri düzeydeki öğrencilere de uygulanabilir niteliktedir.

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışmasıyla kullanılan örneklem hakkında detaylı bilgi, ana referans makalede bulunabilir.

Test Metodolojisi: Kendi kendine raporlama anketi. Katılımcılar, piyano derslerine yaklaşımlarını yansıtıcı ifadelerle verilen yanıtları aracılığıyla kendi öğrenme yaklaşımlarını değerlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme yaklaşımları, piyano eğitimi, psikolojik ölçüm, derin öğrenme güdüsü, yüzey öğrenme stratejisi, eğitim değerlendirmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: maydiner@nigde.edu.tr

Yazın Adresi: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeği akademik veya araştırmaya amaçlı kullanmak isteyen kişi veya kurumların, ölçeğin sorumlusu olan yazar Mehtap Aydın Uygun ile doğrudan iletişime geçerek gerekli izinleri almaları önerilir. Ticari kullanım için özel düzenlemeler gerekebilir.

Ücret: Ölçeğin kullanımı için herhangi bir ücrete tabi olup olmadığı kaynakta belirtilmemiştir. Bu konuda yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Yılı: Ölçeğin geliştirildiği ve psikometrik özelliklerinin raporlandığı ana çalışmada 2012 yılında yayımlanmıştır. Bu nedenle ölçeğin temel test ve geliştirme çalışmaları 2012 veya öncesinde yapılmıştır.

Referanslar

Uygun, M. A. (2012). Scale for determining learning approaches to piano lesson: Development, validity and reliability. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 916-927.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: piyano-dersine-iliskin-ogrenme-yaklasimlarinin-belirlenmesi-olcegi-toad.pdf

Makaleye bu bağlantıdan erişilebilir: ac.els-cdn.com

Piyano Dersine İlişkin Öğrenme Yaklaşımlarının Belirlenmesi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.